

246580

รายงานการศึกษาด้วยวิธีพัฒนา: ศึกษาเชิงลึกในภาคอีสาน ตอนที่ ๑

ผู้แต่ง: ดร. นิตยา ชัยมงคล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นผลของการศึกษาด้วยวิธีพัฒนาที่ดำเนินการโดยบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ สาขาวิชาสารคดีวิทยา ภาควิชาสารคดีและมนุษยศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๓
ปี พ.ศ. ๒๕๕๓

00250399

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

246580

ความเชื่อเรื่องการสักยันต์ห้าแฉกหนุนดวง: ศึกษากรณีสำนักสักยันต์อาจารย์หนู กันภัย

นางสาววรรณนิภา ชวนชุม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสังคมวิทยา nab.000
สาขาวิชาสังคมวิทยา ภาควิชาสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา
คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2553
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5 1 8 0 7 4 2 6 2 4

BELIEF IN FIVE COLUMNS TATTOO: A CASE STUDY OF TATTOO GROUP OF AJARN

NOO KHANPAI

Miss. Wannipa Chuanchom

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts Program in Sociology

Department of Sociology and Anthropology

Faculty of Political Science

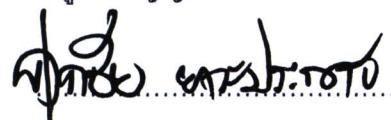
Chulalongkorn University

Academic Year 2010

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความเชื่อเรื่องการสักยันต์ห้าแฉกหนูเด้ง: ศึกษากรณี
สำนักสักยันต์อาจารย์หนู กันภัย
โดย นางสาววรรณนา ชวนชุม
สาขาวิชา สังคมวิทยา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญยง ชื่นสุวิมล

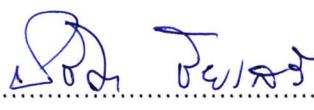
คณะกรรมการวิทยานิพนธ์ อนุมัติให้แนบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

 คณบดีคณะรัฐศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร. ศุภชัย ยะวงศ์ประภาษ)

คณะกรรมการสอบบัณฑิต

 ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ปรีชา คุวินทร์พันธ์)

 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญยง ชื่นสุวิมล)

 กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ พิชิต ชัยเรศ)

นางสาววรรณนิภา ชวนชุม : ความเชื่อเรื่องการสักยันต์ห้าแฉกหนุนดวง: ศึกษากรณี
สำนักสักยันต์อาจารย์หนู กันภัย. (BELIEF IN FIVE COLUMNS TATTOO: A CASE
STUDY OF TATTOO GROUP OF AJARN NOO KHANPAI) อ. ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์หลัก : ผศ.ดร. บุญยง ชื่นสุวิมล, 122 หน้า.

246580

งานวิจัยเรื่องความเชื่อเรื่องการสักยันต์ห้าแฉกหนุนดวง: ศึกษากรณีสำนักสักยันต์
อาจารย์หนู กันภัย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยวิธีการสังเกตการณ์ (Observation) และการ
สัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) กลุ่มผู้สักยันต์ห้าแฉกหนุนดวงจากสำนักสัก
ยันต์อาจารย์หนู กันภัย รวมถึงการค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary Research) ที่
เกี่ยวข้องกับความเชื่อและพิธีกรรมการสักยันต์ในภาคกลางของประเทศไทยเพื่อประกอบกับ
การศึกษาเรื่องการสักยันต์ห้าแฉกหนุนดวง

จากการวิจัยพบว่าความเชื่อและพิธีกรรมการสักยันต์ในภาคกลางของประเทศไทยนั้น
มีความเชื่อมโยงถึงด้านความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์และพิธีกรรมทางศาสนา เพื่อ
ความคงกระพันของร่างกายและจิตใจ แต่ปัจจุบันความเชื่อของการสักยันต์ห้าแฉกหนุนดวง
นั้นพบว่าเป็นความเชื่อในด้านของความสำเร็จในหน้าที่การงานและการเงิน เสริมดวงชะตา
เพื่อก่อให้เกิดความมั่นคงในการประกอบอาชีพหรือกิจการต่างๆ ซึ่งลักษณะกลุ่มสังคมของผู้
สักยันต์ห้าแฉกหนุนดวงนั้น เป็นผู้ที่มีลักษณะร่วมกันในด้านของความเชื่อในสิ่งเดียวกันคือ
ความศักดิ์สิทธิ์ของการสักยันต์ ซึ่งเป็นลักษณะกลุ่มที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะจุดมุ่งหมายของ
การประกอบพิธีกรรมร่วมกัน ทั้งนี้จากความเชื่อของกลุ่มผู้สักยันต์ห้าแฉกหนุนดวงนั้นทำให้
เห็นถึงบทบาทของการสักยันต์ที่มีต่อชีวิตของผู้คนในปัจจุบัน กลับกลายเป็นสิ่งที่สร้าง
ความหวังเพื่อช่วยคลายความวิตกกังวลต่อการดำเนินชีวิตในอนาคต และนอกจากนี้ความเชื่อ
ของการสักยันต์ก่อให้เกิดความมั่นใจและเป็นสิ่งที่ยืนยาวิจิตใจในการดำเนินชีวิตของกลุ่มผู้
สักยันต์ห้าแฉกหนุนดวง

ภาควิชา สังคมวิทยาและมนุษยศาสตร์ ลายมือชื่อนิสิต.....ธีรวงษ์ นิภา พัฒนา
สาขาวิชา สังคมวิทยา ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....ยศ พัฒนา
ปีการศึกษา 2553 ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม.....ยศ พัฒนา

#5180742624 : MAJOR SOCIOLOGY

KEYWORDS : Belief/ Ritual/ Five Columns Tattoo

WANNIPA CHUANCHOM: BELIEF IN FIVE COLUMNS TATTOO: A CASE

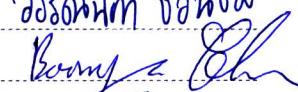
STUDY OF TATTOO GROUP OF AJARN NOO KHANPAI. ADVISOR :

ASST.PROF. BOONYONG CHUNSUWIMOL,Ph.D,122 pp.

246580

The research on Five Columns Tattoo: A Case Study of Tattoo Group of Ajarn Noo Khanpai is a qualitative research by an observation, an in-depth interview of the Five Columns Tattoo practitioners with Ajarn noo Khanpai as well as a documentary research on the belief and the rituals of Tattoo in the central region of Thailand as a further academic research in conjunction with the practice of Five Columns Tattoo.

Throughout the study, the research draws out a conclusion that the belief and the rituals of Tattoo in the central region of Thailand are an affinity between spiritual belief and religious rituals for physical and mental strength for the practitioners to fight against the war. An exemplified practice of Five Columns Tattoo is specifically perceived as financial and professional accomplishment in order to bring occupational stability, business success and good fortune. Those Five Columns Tattoo devotees have an identical characteristic in terms of a common belief in sanctity of the rituals of Tattoo as well as in mutual goal and objective on a collective ritual practice among the Tattoo wearers themselves. The Five Columns Tattoo practice is thus a well-reflected spiritual belief that has a grateful influence on people living in a today's society which the future force are implored for life assurance and worry eradication. Furthermore, the research also found out that the belief in Five Columns Tattoo is served as self-confidence and spiritual encouragement for the Five Columns Practitioners to confront the obstacles along the path they are heading forward

Department :Sociology and Anthropology Student's Signature
Field of Study : Sociology Advisor's Signature
Academic Year : 2010 Co-Advisor' Signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจากบุคคลหลายท่านที่ให้ความกรุณาช่วยเหลือและให้กำลังใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งของราบขอพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญยงชื่นสุวิมล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำและให้กำบัง

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา คุวินทร์พันธุ์ ประธานกรรมการและรองศาสตราจารย์ พิชิต ชัยเสรี กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ข้อแนะนำเพื่อปรับปรุงวิทยานิพนธ์และให้คำแนะนำในด้านการปรับปูนแก่ไขวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณกลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่กรุณาให้ข้อมูลในด้านต่างๆและสละเวลาในการช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยในการศึกษาในครั้งนี้ด้วย

ขอขอบคุณเพื่อนๆบุญญาที่ภาคสัมมวิทยาที่ให้ความช่วยเหลือและคำแนะนำต่างๆในด้านการเรียน และเพื่อนๆทุกคนที่ให้คำปรึกษาและกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณครอบครัวซึ่งให้การสนับสนุนในด้านการศึกษา คำแนะนำและกำลังใจรวมถึงคำปรึกษาแก่ข้าพเจ้าเสมอมาในยามที่ห้อแท้และหมดหวัง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๔
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๕
กิตติกรรมประกาศ.....	๖
สารบัญ.....	๗
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	4
คำถามวิจัย.....	5
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
แนวคิดและทฤษฎี.....	5
แนวคิดเรื่องกลุ่ม (Group) และ การจัดประเภท (Category).....	5
แนวคิดเรื่องความเชื่อและพิธีกรรม (Belief and Ritual).....	13
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	16
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	22
แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา.....	22
กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา.....	22
วิธีการเลือกรณีศึกษา.....	22
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	23
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	24
การนำเสนอข้อมูล.....	24
ข้อจำกัดในการวิจัย.....	24

บทที่ 4 ความเชื่อและพิธีกรรมการสักยันต์ในภาคกลางของประเทศไทย.....	26
ความหมายของการสัก.....	26
ประวัติความเป็นมาของการสัก.....	27
ความเชื่อและพิธีกรรมของการสักยันต์.....	30
ขั้นตอนในการประกอบพิธีกรรมการสักยันต์.....	32
การปฏิบัตินภัยหลังจากการสักยันต์.....	35
 บทที่ 5 ประวัติความเป็นมาและพิธีกรรมการสักยันต์หัวแหวนนุนดวง.....	38
ประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของสำนักสักยันต์อาจารย์หนู กันภัย.....	38
ลักษณะทางกายภาพของสำนักสักยันต์.....	40
ขั้นตอนก่อนการเข้าสู่พิธีกรรมการสักยันต์หัวแหวนนุนดวง.....	41
ขั้นตอนการประกอบพิธีกรรมการสักยันต์หัวแหวนนุนดวง.....	45
ความหมายของยันต์หัวแหวนนุนดวง.....	50
ข้อห้ามและการปฏิบัตินำรับผู้สักยันต์หัวแหวนนุนดวง.....	51
 บทที่ 6 ข้อมูลพื้นฐานของลักษณะภูมิหลังกลุ่มตัวอย่าง.....	54
กรณีศึกษาที่ 1 อ้อย.....	54
กรณีศึกษาที่ 2 ประวิทย์.....	56
กรณีศึกษาที่ 3 พล.....	58
กรณีศึกษาที่ 4 ปีก.....	62
กรณีศึกษาที่ 5 บุ่ม.....	65
กรณีศึกษาที่ 6 เรี๊ะ.....	69
กรณีศึกษาที่ 7 นิ.....	73
กรณีศึกษาที่ 8 ทิวลิป.....	75
กรณีศึกษาที่ 9 อาท.....	79
กรณีศึกษาที่ 10 เก.....	82
กรณีศึกษาที่ 11 พี.....	86
กรณีศึกษาที่ 12 อรา.....	90

บทที่ 7 วิเคราะห์ อภิปรายผลและสรุปผลการวิจัย.....	94
ความเชื่อและความหมายของการสักยันต์.....	94
ลักษณะของกลุ่มสังคมของผู้มีความเชื่อในการสักยันต์ห้าแฉวหนุนดวง.....	95
ความเชื่อของกลุ่มผู้สักยันต์ห้าแฉวหนุนดวง.....	98
สาเหตุที่形成มาสู่การสักยันต์ห้าแฉวหนุนดวง.....	107
สรุปผลการวิจัย.....	111
ข้อค้นพบจากการวิจัย.....	117
ข้อเสนอแนะ.....	118
รายการอ้างอิง.....	119
ประวัติผู้เขียนนวัตยานินพนธ์.....	122